

JAARVERSLAG 2018

Programma

EDUCATIE

Programma

EDUCATIE

Educatie wil de deskundige zijn op het gebied van leesplezier, taalontwikkeling en de 21e-eeuwse vaardigheden. Dit doen we door het organiseren en faciliteren van activiteiten voor partners en individuele bezoekers. Zo kunnen we samen leren, creëren en elkaars expertise vergroten.

BoekStart in de Kinderopvang: alle kinderen 15 minuten per dag voorlezen!

Leesconsulenten

BoekStart laat kinderen van 0 tot 4 jaar, samen met hun ouders, van boeken genieten. Een uitbreiding hiervan is BoekStart in de Kinderopvang. Dit heeft als doel het

voorleesbeleid bij de kinderopvang te professionaliseren. Ook in 2018 zijn kinderdagverblijven de samenwerking met Bibliotheek Kennemerwaard aangegaan. De locaties zijn feestelijk geopend in aanwezigheid van wethouders Onderwijs en/of Cultuur.

Het team BoekStart werd uitgebreid van twee naar vijf leesconsulenten. De leesconsulenten zijn gecertificeerd voor *Train de trainer voorleescoördinator* en voor *Interactief voorlezen*. In 2018 zijn 145 pedagogisch medewerkers getraind in interactief voorlezen. Het doel is om de kinderen enthousiast te maken voor boeken en hun woordenschat te vergroten. Zes pedagogisch medewerkers zijn opgeleid tot voorleescoördinator. Ze zijn daarmee de belangrijkste schakel tussen bibliotheek (leesconsulent) en kinderopvang (pedagogisch medewerkers).

Ons motto:

Alle kinderen 15 minuten per dag voorlezen!

Voorleeshoeken

In 2018 zijn in diverse kinderdagverblijven die meedoen aan BoekStart, prachtige voorleeshoeken gecreëerd. In de voorleeshoek staat een basiscollectie met boeken voor alle leeftijden: er zijn stoffen boekjes voor de baby's, dreumes- en peuterboeken. Kinderen kunnen hier zelf een boek pakken en lezen. Ook de pedagogisch medewerkers gebruiken deze boeken. Op negen locaties konden ouders de boeken ook lenen. In de gemeente Heerhugowaard konden met behulp van extra subsidie zelfs speciale BoekStartkasten worden ingericht.

“Van de dreumesgroep (1-2 jaar) van locatie Rollebol kreeg ik terug dat de aandacht voor boekjes en voorlezen groeit bij zowel de pedagogisch medewerkers als kinderen en dat ouders ook aangeven dat de kinderen thuis vaker met een boekje naar ouders toekomen.”

(Pedagogisch medewerker over de voorleeshoek)

Deskundigheidsbevordering

De kennis van onze medewerkers wordt steeds vaker erkend. Zij kunnen op verschillende momenten informatie overdragen aan medewerkers van onderwijsinstellingen.

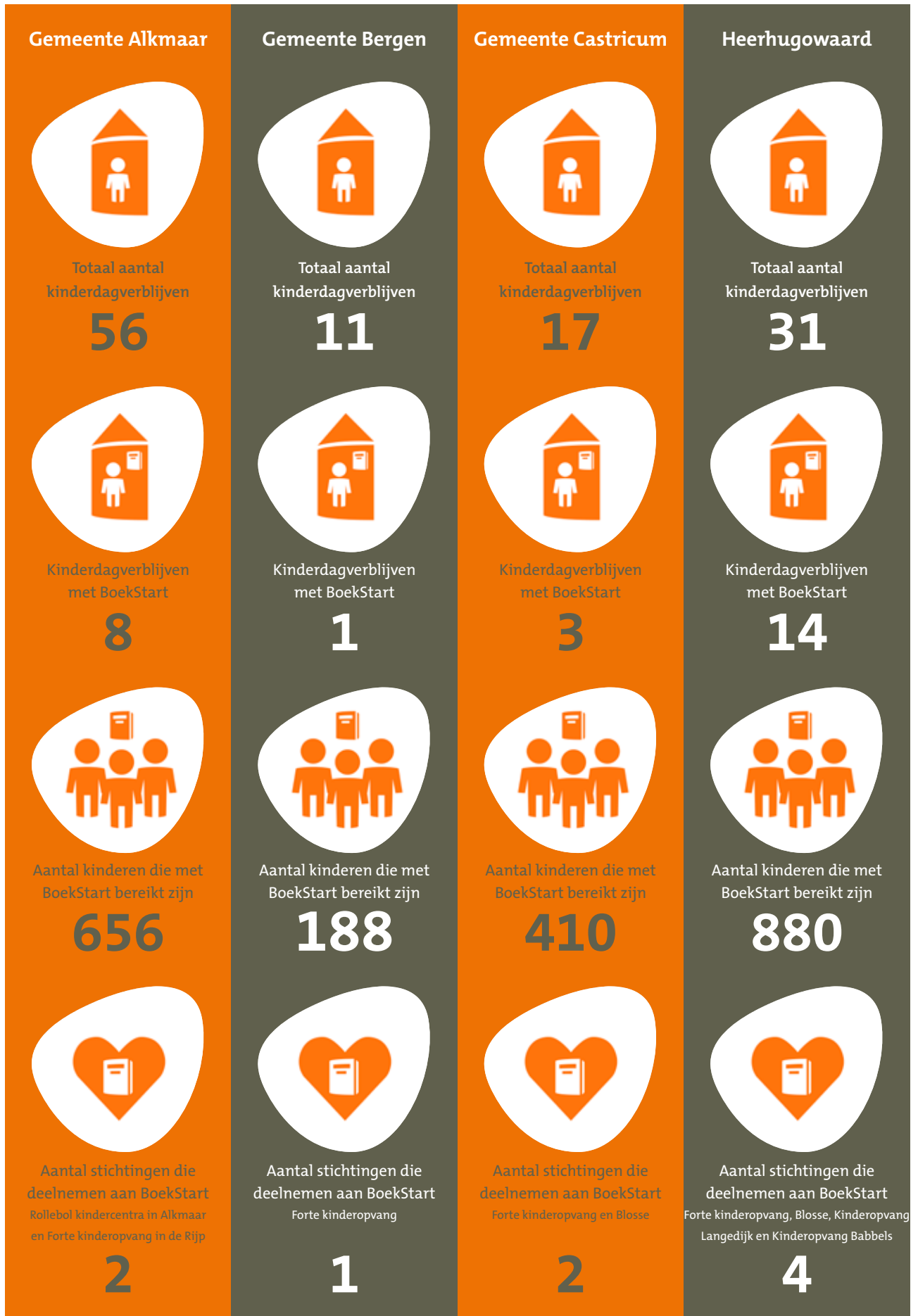
In 2018 zijn er twee momenten geweest waarop we pedagogisch medewerkers hebben geïnspireerd.

In januari bood de bibliotheek drie workshops aan. Het stond geheel in het teken van de Nationale Voorleesdagen en het boek *Ssst, de tijger slaapt*.

In april was er een inspiratiebijeenkomst met interactieve workshops. Deze gingen over onder andere ouderpartnerschap, verteltassen, interactief voorlezen en mediawijsheid.

Cijfers

Stichtingen die deelnemen aan BoekStart: Blossé, Forte kinderopvang, Kinderopvang Langedijk, Kinderopvang Babbels, Rollebol kindercentra.
Bron aantal KDV in de gemeentes: landelijk register kinderopvang.

Bijzondere momenten

BoekStart in de kinderopvang op bezoek bij...

Consulenten bezochten met een groep peuters meermalen verzorgingscentra voor ouderen. Met boeken kun je waardevol onderling contact leggen. Zowel peuters als ouderen hebben hiervan genoten.

Op bezoek in de bibliotheek...

De bibliotheek nodigde kinderdagverblijven uit voor een bezoek aan de bibliotheek. Voor een aantal kinderen was het de eerste keer dat ze ontdekten wat een bibliotheek is.

Activiteiten met ouders...

Op de kinderopvanglocaties maakten wij deel uit van de ouderochtenden en bijzondere feesten. Een mooie gelegenheid om met ouders in gesprek te komen over voorlezen. Hoe doe je dat? En welke boeken zijn geschikt voor jouw kind?

Waardevolle samenwerking met kinderopvang Babbels

Op 11 november vond in theater COOL te Heerhugowaard het Peuter- & Kleuterfestival plaats. Een ochtend waarin het theater werd omgetoverd tot een prentenboekjesstad. De voorstellingen waren speciaal gericht op kinderen in de peuter en kleuter leeftijd. Samen met de hoofdsponsor, kinderopvang Babbels, richtten we een ruimte in waarbij prentenboeken centraal stonden. Ouders konden voor of na de voorstelling met hun kind samen genieten van prentenboeken.

Samen onderweg naar de eerste van 20 scholen van @Tabijn voor het spelen van ons visiespel. Samen met @BiebKennemerwrld gaan we in 2019 het spel op de Tabijnscholen spelen. #digitalegeletterdheid #mediawijsheid – Slim met Media

De Bibliotheek op School

Ons aanbod aan het primair onderwijs bestaat voornamelijk uit de Bibliotheek op School (dBos). Dit is een intensieve, meerjarige samenwerking tussen basisscholen, bibliotheken en gemeenten.

We werken aan aantoonbare verbetering van onderwijsresultaten op het gebied van lees- en taalvaardigheid, en informatie- en mediavaardigheden. Door deze vaardigheden op jonge leeftijd te versterken, bestrijden we laaggeletterdheid. Daarnaast dragen we bij aan de mediawijsheid van burgers.

Binnen Bibliotheek Kennemerwaard hebben wij in 2018 onze expertise verbreed. Iedere consulent heeft zijn/haar eigen talent. Daardoor kunnen wij steeds weer goed tegemoet komen aan de wens van de basisschool.

Naast leesbevordering (de basis) en digitale geletterdheid, voerden wij activiteiten uit gericht op 21e-eeuwse vaardigheden, filosoferen en duurzaamheid. Wij boden ook bezoeken en projecten aan voor scholen die niet aan dBos meededen, of die naast dBos nog iets extra's wilden.

Vandaag een leuke en inspirerende bijeenkomst gehad bij De Bibliotheek op School van Kennemeraard. Consulenten delen het enthousiasme voor de Schoolschrijver-programma's op scholen!
#Academie #leespromotie #primaaironderwijs
#bibliotheek – De schoolschrijver

De Bibliotheek op School best practices

Om een indruk te geven van wat er zoal gebeurt onder de noemer de Bibliotheek op School, hieronder voorbeelden van best practices van het afgelopen jaar.

Wij gaan voorlezen!

- Ouders van kinderen in groep 1 en 2 werden uitgenodigd om één dag per week na het brengen van hun kind iets langer te blijven. Ze lazen dan voor aan kleine groepjes kleuters. Het gevolg: enthousiaste kinderen én ouders.

Biebteam

- Wie kunnen nu beter de schoolbieb runnen dan de kinderen zelf?
- De consulenten hingen 'wanted' posters op en pitchten over de werkzaamheden van het biebteam. Aansluitend konden geïnteresseerde kinderen een sollicitatiebrief schrijven.
- Het biebteam runt de bieb, houdt boekpromoties en denkt mee over het aan te schaffen materiaal.

Energy Challenges

- Groep 6/7 van basisschool De Helix heeft mee gedaan met de Energy Challenges. De klas had contact met de gemeente over het gescheiden ophalen van afval. De andere leerlingen en ouders zijn gemotiveerd om minder afval te produceren en het beter te scheiden. Ook hebben zij een toekomststoel gemaakt die is overhandigd aan de burgemeester van Heerhugowaard. Deze heeft nu een eervol plekje in de raadszaal.

Inspirerende en goed georganiseerde middag door dBos en Boekstart leesconsulenten, dank voor de uitnodiging – Stieneke Eising

Kinderrechtenfestival

Trots zijn wij op de leerlingen van basisschool De Paperclip! Zij maakten onder begeleiding van onze consulent de film 'Meer slaven is meer geld'. Tijdens het UNICEF Kinderrechten Filmfestival in Tuschinski Amsterdam, wonnen zij maar liefst twee awards: Beste Kinderrechtenverhaal en Beste Acteerprestatie!

Programmeerlessen

Naast het programmeren dat de consulenten op de scholen doen, voerden zij ook programmeerreeksen op BSO's uit. In vijf lessen leerden de kinderen verschillende aspecten van programmeren en werkten zo aan de 21e-eeuwse vaardigheden. Het motto was vooral: 'probeer maar uit'. Daar steek je namelijk een hele hoop van op!

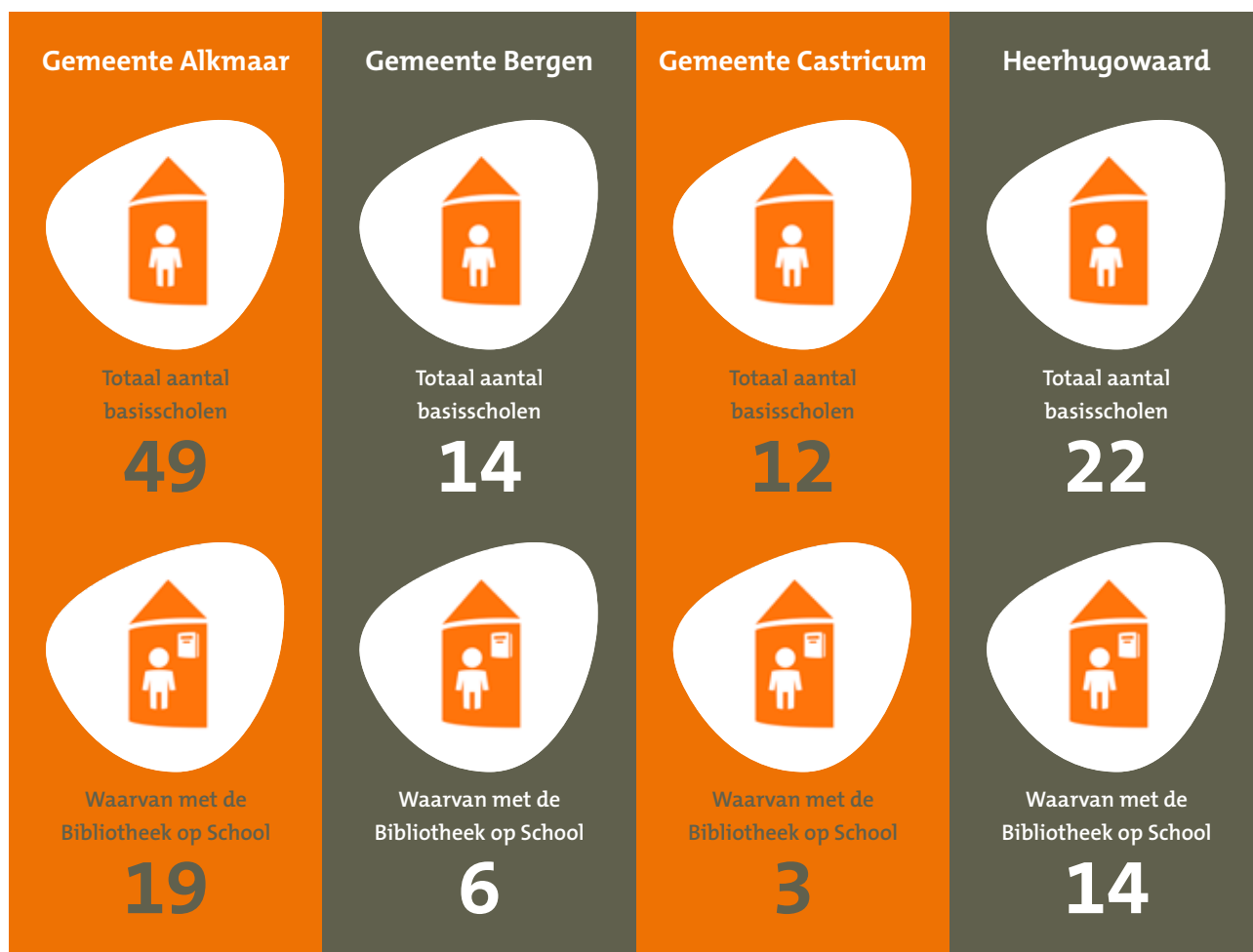
Na het testen van de gloednieuwe Botley's.
Oordeel leerlingen: 'Mogen we Botley mee naar huis nemen? En kom je morgen weer?'

Ouderavond media

Er is een zeer succesvolle ouderavond gehouden in de Kinderkamer. Het leuke aan de avond was de diversiteit in ouders van kinderen van 0-12 jaar.

Door de praktijkvoorbeelden was het voor veel ouders erg herkenbaar. Zij konden met onze deskundige sprekers in gesprek gaan hierover. We gingen in op de nieuwste ontwikkelingen. De ouders konden de opgedane kennis testen via een online quiz.

De Bibliotheek op School cijfers

Voortgezet Onderwijs

Samenwerking met De Viaan in Alkmaar

Sinds september 2018 werken we samen met de Viaan, een school voor praktijk onderwijs. Dit is een belangrijke doelgroep, omdat er met name kwetsbare kinderen op zitten. Zij moeten zich goed bewust zijn van de mogelijkheden en de effecten van hun omgang met sociale media.

De start van de samenwerking was een ouderavond waarbij ervaringen werden uitgewisseld. We vroegen de ouders om met hun kinderen in gesprek te gaan over de gebruiken thuis. Daarna hebben de leerlingen les gehad over social media, sexting en grooming. Afsluitend organiseerden wij een workshop voor docenten. Docenten vonden dit een heel belangrijk onderwerp en zijn enthousiast over de bijdrage van de mediacoach van Bibliotheek Kennemerwaard.

Succesvolle ouderavond Stedelijk Dalton College Alkmaar

Onze consulenten gaven voor maar liefst tachtig ouders een ouderavond op het Dalton College. Dit was de aftrap voor het geven van lessen over mediawijsheid voor tien klassen (twee lessen per klas). Ouders reageerden erg positief.

Mooi verhaal over de impact van de consulent BibliotheekopSchool in [@BiebKennemerwrd](#) Jan Kaldenbach

De 'mediawijsmeisjes' van [@BiebKennemerwrld](#) springen in het gat in onderwijsland om de jeugd te helpen hun 21st century skills te vergaren [#IT #CoderDojo](#) – club caas

Themabijeenkomst voor docenten Huygens College

Vanuit het team Voortgezet Onderwijs werd een inspirerende bijeenkomst georganiseerd voor docenten. Het ging over hun eigen kennis van, en omgang met sociale media, en in het verlengde daarvan met hun leerlingen.

Als inleiding werd een observatie gebruikt vanuit de lessen voor de leerlingen. Opvallend was dat weinig leerlingen te maken hadden met sexting, maar juist veel met grooming! De leerlingen van de bezochte klassen gaven zelf aan dat ze graag voorlichting hierover wilden.

De docenten bekeken in vier groepen de film 'Its up to you'. Tijdens het Worldcafé spraken de docenten over de stellingen:

- horen lessen over de omgang met sociale media bij het onderwijs?
- willen we op school een protocol hierover?
- heeft de school verantwoordelijkheid voor dingen die buiten de lestijden plaatsvinden?

Vaak was de conclusie dat er meer afstemming moest plaatsvinden. Ook moeten duidelijke afspraken gemaakt worden.

Veilig Puberen

De gemeente Heerhugowaard heeft extra mogelijkheden gegeven om specifieke ondersteuning te bieden. Deze ondersteuning is er juist voor de mensen die er het meest behoefte aan hebben.

Door de inzet van gepassioneerde collega's konden we echt een verschil maken. Bij de leerlingen en de docenten, maar zeker ook bij de ouders. Zij hebben allemaal het beste met hun kinderen voor!

Literatuurlessen

Op het Huygens College in Heerhugowaard werden nieuw ontwikkelde literatuurlessen gegeven. We gebruikten daarvoor [vlogboek.nl/](#)

Vlogboek bespreekt de Nederlandse literatuur. Het biedt video's over boeken, auteurs, literatuurgeschiedenis en literatuurwetenschap.

Begeleiding profielwerkstukken

Het begeleiden van de profielwerkstukken voor HAVO/VWO op de scholen geeft energie. Ook in 2018 kwamen leerlingen naar de mediatheek met een casus. Ze werden begeleid in hun zoektocht naar geschikte informatie. Ze hadden daarvoor al lessen gevolgd in 'beoordelen van informatie'.

Het Bonhoeffercollege in Castricum, het Huygens College in Heerhugowaard en de Berger Scholengemeenschap vroegen om deze ondersteuning.

Colofon

Stichting Bibliotheek Kennemerwaard

Gasthuisstraat 2

1811 KC Alkmaar

T: 072 – 515 66 44

E: info@bknw.nl

W: www.bibliotheekennemerwaard.nl